

حدیث « هر که بمیرد و امام زمانش را نشناسد ، همانند مردن زمان جاهلیت مرده است » از کیست ؟

سوال کننده : معصومه مشکانی

پاسخ :

این روایت از روایاتی متواتر و مشهور بین اهل سنت و شیعه که در بسیاری از کتاب ها یافت می شود و از پیامبر اسلام صلی الله علیه وآله وسلم است .

از کتاب های شیعه :

مرحوم شیخ صدوق رحمت الله علیه در کتاب شریف کمال الدین و تمام النعمة ، می نویسد :

سئل أبو محمد الحسن بن علي عليهما السلام وأنا عنده عن الخبر الذي روي عن آبائه عليهم السلام : " أن الأرض لا تخلو من حجة لله علي خلقه إلي يوم القيامة وأن من مات ولم يعرف إمام زمانه مات ميتة جاهلية " فقال عليه السلام : إن هذا حق كما أن النهار حق ، فقيل له : يا ابن رسول الله فمن الحجة والامام بعدك ؟ فقال ابني محمد ، هو الامام والحجة بعدي ، من مات ولم يعرفه مات ميتة جاهلية .

از امام حسن عسکري عليه السلام سؤال شد (در حالی که من آن جا بودم) در باره این روایت که از پدرانش نقل شده بود : « زمین هیچ گاه از حجت خدا بر خلق ، تا روز قیامت خالی نخواهد بود و اگر کسی بمیرد و امام زمانش را نشناسد به مرگ جاهلیت مرده است » امام حسن عسکري عليه السلام فرمود : این سخن حقی است ؛ همان طور که روز حق است . از ایشان سؤال شد : ای فرزند رسول خدا ! امام و حجت بعد از شما کیست ؟ فرمود : فرزندم محمد ، او امام و حجت بعد از من است . هر کس بمیرد و او را نشناسد ، به مرگ جاهلیت مرده است .

کمال الدین و تمام النعمة - الشيخ الصدوق - ص 409 - 410 و کفایة الأثر - الخزاز القمي - ص 296 و وسائل الشیعة (آل البيت) - الحر العاملي - ج 16 - ص 246 و مستدرک الوسائل - المیرزا النوری - ج 18 - ص 187 و ...

و همچنین ابن حمزه طوسی رضوان الله تعالی علیه در کتاب الثاقب فی المناقب ، ص 495 این روایت را نقل می کند :

عن محمد بن العلاء الجرجاني ، قال : حججت فرأيت علي بن موسى الرضا عليه السلام يطوف بالبيت ، فقلت له : جعلت فداك ، هذا الحديث قد روي عن النبي صلي الله عليه وآله " من مات ولم يعرف إمام زمانه مات ميتة جاهلية " . قال : فقال : " نعم ، حدثني أبي ، عن جدي ، عن الحسين بن علي بن أبي طالب عليهم السلام قال : قال رسول الله صلي الله عليه وآله : " من مات ولم يعرف إمام زمانه مات ميتة جاهلية " . قال : فقلت له : جعلت فداك ، ومن مات ميتة جاهلية . قال : " مشرك " .

محمد بن علاء جرجانی گفت : در زمان حج امام رضا علیه السلام را در حال طواف دیدم ، به ایشان گفتم : فدایت شوم ، این روایت از پیامبر اسلام صلی الله علیه وآله وسلم « هر کس بمیرد و امام زمانش را نشناسد به مرگ جاهلیت مرده است » نقل شده است ؟ امام فرمود : بلی ، پدرم ، از جدم ، از حسین بن علی ، از علی بن ابی طالب علیه السلام نقل فرمودند که رسول گرامی اسلام فرمود : « هر کس بمیرد و امام زمانش را نشناسد به مرگ جاهلیت مرده است » . محمد بن علاء گفت که از امام سؤال کردم : فدایت شوم ، مراد از مرگ جاهلی چیست ؟ فرمود : یعنی مشرک مرده است .

از کتاب های اهل سنت :

من مات وليس في عنقه بيعة مات ميتة جاهلية .

هر کس بمیرد و برگردن او بیعت با امامی نباشد ، به مرگ جاهلی مرده است .

صحیح مسلم ، مسلم النیسابوری ، ج 3 ، ص 1478 و السنن الکبری ، البیهقی ، ج 8 ، ص 156 و مجمع الزوائد ، ج 5 ، ص 218 و مشکاة المصابیح ، ج 2 ، ص 1088 و سلسله الأحادیث الصحیحة ، ج 2 ، ص 715 .

مَنْ مات بغير إمام مات ميتة جاهلية.

هر کس بدون امام بمیرد ، به مرگ جاهلی مرده است .

مسند احمد ، احمد بن حنبل ، ج 4 ، ص 96 و مجمع الزوائد ، الهیثمی ، ج 5 ، ص 218 و مسند الطیالسی ، الطیالسی ، ص 295 و الإحسان بترتیب صحیح ابن حبان ج 7 ، ص 49 و حلیة الأولیاء ، ج 3 ، ص 22 .

مَنْ مات ولیست علیه طاعة مات ميتة جاهلية .

هر کس بمیرد و اطاعت از امامی برگردن او واجب نباشد ، به مرگ جاهلی مرده است .

مجمع الزوائد، الهیثمی ، ج 5 ، ص 224 و کتاب السنة ، ج 2 ، ص 489 .

البانی بعد از نقل حدیث می گوید :

إسناده حسن، ورجاله ثقات .

مَنْ مات ولیس علیه إمام جماعة فإن موته موة جاهلية .

هر کس بمیرد و امام جماعتی نداشته باشد ، مرگ او مرگ جاهلی است .

المستدرک علی الصحیحین ، ج 1 ، ص 150

حاکم نیشابوری بعد از نقل حدیث می گوید :

هذا حدیث صحیح علی شرط الشیخین . و ذهبی نیز آن را تأیید کرده است ، ج 1 ، ص 204 .

من مات لیس علیه إمام فمیتته جاهلیة .

هر کس بمیرد و امام نداشته باشد ، به مرگ جاهلی مرده است .

المعجم الکبیر ، الطبرانی ، ج 10 ، ص 298 و المعجم الأوسط ، ج 2 ، ص 317 و ج 4 ، ص 232 و مسند أبی یعلی ، ج 6 ، ص 251 و کتاب السنة ، ابن أبی عاصم ، ج 2 ، ص 489 و مجمع الزوائد ، الهیثمی ، ج 5 ، ص 224-225 .

اهل سنت از طرفی این روایات را نقل و صحت آن را تأیید کرده اند و از طرف دیگر عملاً هیچ امامی ندارند که همگی بالإتفاق از او تبعیت کنند . و این پارادوکسی است که از حل آن عاجز مانده اند .

اگر هیچ روایت دیگری برای بطلان مذهب اهل سنت وجود نداشته باشد ، همین يك روایت کفایت می کند .

موفق باشید

گروه پاسخ به شبهات

مؤسسه تحقیقات حضرت ولی عصر (عج)